K. k. Hofbibliothek Wien
K. K. HOFBIBLIOTHEK WIEN
K. K. HOFBIBLIOTHEK WIEN

St. 1. V Gorici, 1. januarja 1886. Tečaj XVI.

SOČA

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 1.40
Pol leta . . . . . „ 2.20
Četrt leta . . . . . „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „*poslanicah*“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Za veče črke po prostoru.

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nunski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici Via Mercato 12, I., naročnina pa opravništvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri opravništvu.

Na pragu iz starega v novo leto.

Navada je, da konec leta vsakdo premisli in preračuni svoje gospodarstvo prejšnjega leta, da spozna, ali je imel v preteklem letu zgubo ali dobiček, in da si nabere iz raznih skušenj poslavljajočega se leta pravila za nadaljno delovanje v letu, ki se začenja. Kakor priden gospodar, mora delati tudi priden narod ter mora v svojih glasilih položiti račun o tem, kar je delal ali dosegel, in proračun o tem, kar namerava delati in kar želi doseči. „Soča“ se je prizadevala, da bi tako, kakor jej je bilo mogoče in kakor so ji trnjeve razmere dopuščale, pospeševala narodno delo na Goriškem; zato meni, da sme tudi zdaj besedo izpregovoriti, ko se dela obračun. Pod narodnim delom pa ne razumevamo le potegovanja za pravice narodnega jezika v šoli, v uradu in v javnem življenje, ampak vse to, kar se dela narodu v korist.

V tem oziru staviti moramo na prvo mesto narodno zavest, to je ono zavest, po kateri se čutijo naši sodeželani kot ravnopravni udje one skupine, katere vežejo razne spone v eno celoto. Ta zavest daje posameznikom pogum v njih prizadevanji po boljših razmerah, ker vejo, da niso sami, ampak da jih je veliko, ki enako mislijo, ki enako težijo, ki imajo enake potrebe in zahteve, ki so torej tudi pripravljeni potegovati se skupno za skupni blagor. Narodna zavest daje človeku upanje, budi moč, vzdržuje pogum, vede do slavnih činov, je podlaga srečnemu razvitku posameznikov in celote. Ta narodna zavest ohranila se je preteklo leto na Goriškem živa in se je po raznih bojih in političnih naporih celo okrepila. Zato smemo sklepati, da politično delo preteklega leta ne more biti slabo in da v bodočem letu bo še bolje.

Ako hočemo pripovedovati, v čem se je narodna zavest posebno pojavljala, reči moramo: v politični zrelosti. Z lepimi besedami je sicer bolje biti skopim nego preveč radodarnim; ali gledé goriških Slovencev bi ne bil pravičen, kdor bi jim ne hotel prisoditi politične zrelosti, katero so pokazali na mnogovrstne načine pri raznem svojem delovanji. S tem nočemo reči, da je vse popolno, da nič ne potrebuje popravka ali zboljšanja; sami najbolje čutimo in spoznavamo, kako daleč smo še od onega cilja, do katerega nam je priti. Ali prav to spoznanje je dobro znamenjo, kajti spoznanje sebe in svojega stanja je prvi in gotov korak do boljega. Spoznanje je luč, ki nam sveti v politični temi, trdna volja je moč, ki nas žene po poti naprej. Kjer je to združeno, je dan gotov pogoj, ki privede prej ali slej do željenega cilja. Narod, kateremu je to dano, je politično zrel; kar nima še v roki, ima pa že v svoji moči.

Politično zrelost pokazali so goriški Slovenci v vseh javnih zadevah, ko so znali zatajevati sebe ter ločiti med osebo in stvarjo, ko so radi stvari premagovali osebno mržnjo in ko se niso dali speljati na krive poti po sladkih besedah zalezovalcev, priljubljenih oseb. Vsem javnim dejanjim bila je merilo narodna korist in narodna čast, in tega merila držal se je narod v svoji večini, tako da izjemo so delali le poedinci in tudi ti le v poedinih slučajih radi prevelike nasprotne sile, katero je bilo težko zmagati. Politično zrele pokazali so se goriški Slovenci posebno pri vseh letošnjih volitvah, če tudi ne pri vseh v enaki meri. Povsod in pri vsaki priliki so ali sijajno zmagali ali pa častno podlegli, tako da celo nasprotnik jim ni mogel odreči priznanja in spoštovanja. Kadar je narod politično tako izobražen, ni se več bati, da bi krenil po slabih voditeljih na slabe poti, kajti voditelje in vojence navdaja isti duh, ki jih druži v eno telo z različnimi udi. Tak narod ne ostane brez glave niti brez delavnih rok, ker vsakdo je na svojem mesta pripravljen za eno in drugo.

Goriški Slovenci so spričali pa tudi svojo neumorno delavnost in veliko požrtovalnost v narodnj napredek. Prizadevali so se po svoji moči, da bi posebno glede jezikovne ravnopravnosti dobili to, kar jim gre. Vemo, da gledé šol je nekaj že odločeno in da drugo se ne bo moglo dalje zanikati. Tudi sodnije in uradi bodo morali v dejanji priznavati splošno veljavo našega jezika. V tem oziru so naši deželni poslanci pokazali prav dobro voljo. Pričakovali smo, da se oglasijo tudi gledé šol, česar niso storili; nočemo jih obsojati radi tega, ker je mogoče, da so se jim zapreke stavile od druge strani proti njih volji. Požrtovalnost naroda in njegovih voditeljev pokazala se je posebno pri ustanovi dekliške šole v Gorici. Narodni zavodi, ki pospešujejo gmotno in dušno narodovo korist, so se tako lepo popolnili. Ako bodo goriški Slovenci skrbeli, da se vse to ohrani, kar imamo do zdaj, in da se tako popolni, kakor zahtevajo stvari same ob sebi, smemo upati lepo prihodnost temu probujenemu in zavednemu narodu.

Ni nam na tem, da bi govorili na dolgo in na široko o posameznih dobitkih v narodnem oziru v preteklem letu, katere smo omenjali posamič o svojem času, le splošno rečemo, da sklepni račun je ugoden in da narodni inventar na ljudstvu, zavesti, omiki, delavni moči nam daje poroštvo, da goriški Slovenci tudi prihodnje leto ne bodo spali, ampak da bodo dodajali novih lavorik svojim dosedanjim zaslugam. „Soča“ bi k temu rada kaj pripomogla, ali to more le z združenimi močmi. Zato se obrača na konci enega in v začetku drugega leta do vseh goriških rodoljubov s prošnjo, da bi jo hoteli gmotno in dušno podpirati, ako so prepričani, da domač list lahko veliko stori za povzdigo naroda. Nadejamo se, da o tem nihče ne dvomi in da v novem letu bomo skupaj orali globoke lehe, v katere se bo sejalo seme narodne omike in narodnega napredka, ki naj povzdigne narod slovenski na Goriškem do one stopinje, ki mu pripada po vrlini njegovih udov, da bo stal in stopal ravnopravno z brati po drugih slovenskih pokrajinah, ako ne bi jih celo nadkriloval v marsikaterem oziru.

Deželni zbor goriški.

Deveta in zadnja seja 22. decembra 1885.

Deželni glavar odpre sejo ob $4^1/_4$ popoludne. Namestni deželni tajnik prebere zapisnik prejšnje seje v slovenskem in v italijanskem jeziku, ki se potrdi brez najmanjše opombe. Poslanec pl. Dottori predlaga potom nujnosti resolucijo, katero naj bi sklenil deželni zbor v namen, da bi deželni odbor z večjo strogostjo tirjal zastanke na glavnicah in na obrestih, katere dolžujejo posestniki odvezanih zemljišč deželnemu zemljiško odveznemu zalogu. Predlog ni dobil potrebne večine ter pade. V imenu deželnega odbora poroča I. Gasser o upokojenji in o plačah učiteljev deželne kmetijske šole. Kot učitelja smatrata se vodja in asistent. Vodja ima stalne plače 1200 gld., službene doklade 200 gld., stanovanje v deželni kmetijski šoli in 5 petletnih doklad po 10% prvotne plače ter 15 gld. na mesec za služabnika. Sedanji vodja italijanskega oddelka kmetijske šole ohrani 300 gld. službene doklade, ki mu je bila zagotovljena v imenovalnem pismu. Asistent dobiva 800 gld. plače, 100 gld. stanovnine in 5 petletnic po 10% prvotne plače. Vse te določbe se sprejmejo in potrdijo. D. Gregorčič je predlagal, naj bi smel deželni odbor imenovati asistenta po desetletnem hvalevrednem službovanji iz ozira vrednih razlogov profesorja, ali predlog se ni sprejel. V imenu istega odbora poročal je dr. Abram o proračunih nekaterih občin za leto 1886, ki so preudarile nad 50% izravnega davka kot občinske doklade. Vse prošnje in nasveti so se sprejeli brez razprave tudi v drugem branji.

V imenu pravnega odseka poroča poslanec Dottori o prošnji Marianskega županstva, da bi se sprejela med skladovne neka cesta. Prošnja se odstopi deželnemu odboru, da poizve o cesti, kar je treba, ter da poroča o tem v prihodnjem zasedanji. Poslanec Ivančič poroča v imenu istega odseka o samostalnem predlogu dr. Gregorčiča, da bi se premenil § 61. občinskega reda, kolikor zadeva razdeljenje občinskih zemljišč, v tem smislu, da bi je smel deželni odbor dovoljevati. Pravni odsek je v bistvu premembo sprejel, a dal ji tako obliko, da naj bi ne bilo treba, da bi v vsakem slučaji deželni zbor postave sklepal ter pošiljal jih v najvišje potrjenje, timveč kadar bi deželni zbor ne zboroval, naj bi smel deželni odbor sestavljati potrebne postavne načrte ter odpošiljati jih v najvišje potrjenje. Zbor je ta nasvet sprejel in torej bi se moral dodati sedanjemu § 61. obč. reda naslednji stavek; „Kader ne zboruje deželni zbor, pooblaščen je deželni odbor, potrjevati načrte postav zastran razdelitve občinskih zemljišč in zaproševati jim cesarsko potrdbo.“

D.r Abram poroča v imenu pravnega odseka o predlogu dr. Maurovicha, da bi se deželna postava z dne 9. decembra 1883 (št. 13 zakonika in ukaznika za Primorje za leto 1884) o pogozdovanji Krasa v pokneženi grofiji goriški in gradiški raztegnila na nekatere občine, za katere ta postava do zdaj ni veljala. Dr. Abram predlaga v imenu odseka, naj se dodá § 1. omenjene postave sledeči dostavek: „Kot kraške občine v smislu te postave smatrajo se sledeče: 1. vse občine političnega okraja sežanskega; 2. te le občine političnega okraja goriškega: a. v sodnijskem okraji okolice goriške županije: Čepovan, Dornberg, Grgar, Miren, Opatjeselo, Renče, Solkan, Sovodnje, Šempas, Trnovo, Gorenja Tribuša in davkarska občina Št. Maver v Pevmski županiji; b. v sodnijskem okraji ajdovskem županije: Černiče, Gabrije, Gojače, Kamnje, Lokavec, Rifenberg, Skrilje, Šmarje, in Vrtovin; 3. v političnem okraji gradiškem: a. županija Zagraj v sodnijskem okraji gradiškem; b. županije Doberdob, Devin, Foljan, Tržič in Ronke v sodnijskem okraji tržiškem“. Poslanec baron Locatelli predlaga, naj se dodá na konci še ta le vrsta: „c. županija Medea v korminskem sodnijskem okraji.“ Sprejme in potrdi se predlog pravnega odseka z dostavkom barona Locatelli-ja v drugem in tretjem branji. Poslanec Dottori poroča o prošnji županstva v Dolenji, da bi se uredile županstvene in upravne razmere nekaterih ondašnjih davkarskih občin. Prošnja se odstopi deželnemu odboru za potrebne poizvedbe in poročanje v prihodnjem zasedanji.

Dr. Verzegnassi poroča v imenu posebnega odseka o predlogu dr. Gregorčiča, da bi se prosile pri visoki vladi prememba domovinske postave in natančneje določbe o dolžnosti, skrbeti za uboge in onemogle, neodvisno od domovinske postave. Prvo polovico predloga je bil dr. Gregorčič odtegnil pri posvetovanji v dotičnem posebnem odseku, druga polovica se je odstopila deželnemu odboru, da jo pretrese in poroči o nji, oziroma da stavi potrebne predloge deželnemu zboru pri bodočem zasedanji. Poslanec dr. Venuti poroča v imenu drugega posebnega odseka o predlogu poslanca Mahorčiča, da bi goriška in tržaška bolnišnica pravočasno naznanjali sprejem bolnikov okrajnim glavarstvom ter da bi se ustanovil deželni bolnišnični zalog. Naloži se deželnemu odboru, naj poskrbi, da se izvrši Mahorčičev predlog v prvem delu tako, kakor je bil stavljen in kakor je bil v poročilu o drugi seji natančneje razložen, o drugem delu pa naj nadaljuje poizvedbe in naj poroča, oziroma naj stavlja o tem predloge pri prihodnjem zasedanji deželnega zbora.

V imenu peticijskega odseka poroča Ivančič o podporah, ki naj se podelijo leta 1886 skladovnim cestam. Cestni odbor goriškega okraja dobi 3000 gl., sežanski 1000 gld., komenski 1000 gld., ajdovski 800 gld., cerkljanski 800 gld., bolški 900 gld., tolminski za cesto v Kotu 900 gld., za cesto ob Idrijci 700 gld., za cesto ob Bači 900 gld., tržiški 2000 gld.

V imenu istega odseka poroča dr. Venuti o prošnjah študentov E. Pelicana in V. Delneri-ja, katerima se podeli podpora po 80 gld. Isti poročevalec nasvetuje, naj bi se dovolila obrtnijsko-nadaljevalni šoli v Gorici za leto 1886 podpora 1000 gld. in naj bi postala ta podpora stalna pod temi pogoji: a. da bi bila v oskrbništvu dotične šole dva zastopnika dežele, eden slovenske drug italijanske narodnosti; b. da bi učiteljsko osobje bilo vsaj toliko slovenščine zmožno, da bi moglo v pripravljavnem razredu in v I. tečaji obrtne šole slovenskim učencem pojasniti v slovenskem jeziku, kar bi bilo treba; c. da bi se šola preu-

strojila po odloku naučnega ministerstva z leta 1883, veljavnem za obrtnijske šole. Dr. vitez Tonkli predlaga, naj bi se zamenil pod črko c. izraz „obrtnijsko-nadaljevalne šole“ z izrazom „obrtnijske šole,“ kar se tudi sprejme. Pri tej priliki pojasnil je **vladni zastopnik**, iz katerega namena je vlada dolala na to, da bi se ustanovila v Gorici obstoječa šola, in kaj namerava s podporo, katero daje tej šoli.

Dr. **Venuti** poroča o prošnji mons. Pavletiča, da bi se mu zbrisal dolg 2185 gl. 13 kr. Monsignor Pavletič navaja, da od leta 1872 do 1882 je imel vsako leto pri vrtu zgubo, ki znaša v vseh navedenih letih 1325 gl. 47 kr., za leto 1883 113 gld. 91 kr., za leto 1884 72 gld. 90 kr., da je potrošil iz svojega žepa za hrano služabnikom 327 gld., da 315 gld mu je bilo ukradenih v denaru ali v blagu leta 1872, 74, 77, 78, da torej njegov dolg iznaša samo 30 gl. 85 kr., ki ga hoče poravnati. Stroške za vrt, *oziroma* zgube pri obdelovanji, potrdil mu je deželni odbor 5. oktobra 1885 za dobo od l. 1872 do 1882, 30. oktobra 1885 za leto 1883; za leto 1884 se mora potrditev še le izprositi. Stroški za hrano služabnikom se morajo spričati, ukradena vsota se ne odpiše. Ko bodo potrjeni stroški za vrt v letu 1884 in za hrano služabnikom, tirjalo se bo povračilo onega zneska, ki preostane. Predlog se sprejme brez ugovora in brez razgovora. Prošnja županstva v Romansu (poroča **Venuti**), da bi se zbrisala poddružnici Fratta predplača 1108 gl. 20 kr., ki je bila dana za jezove proti povodnjam, odstopi se deželnemu odboru v namen, da ta stopi v dogovore z vlado, ali bi hotela ona kaj pripomoči k navedenem delu, ki je v korist in bran tudi državni cesti, in da potem poroča o tej zadevi v bodočem zasedanji.

V imenu finančnega odseka poroča dr. **Gregorčič** o prošnji čuvaja deželne palače in deželnega obhodnika Franca Canduttija za povišanje letne plače, ki znaša 288 gld. v denari in prosto stanovanje. Prosilcu dovoli se osebna doklada letnih 60 gld., ki se ne bodo šteli v pokojnino. Prošnja občinskega starašinstva tržiškega, da bi se premenila postava o pogonu al iztiranji, o kateri je poročal dr. **Verzegnassi**, odstopi se deželnemu odboru v pretres in morebitni predlog.

Zadnji prišel je na vrsto dr. **Maurovich**, ki je poročal v imenu finančnega odseka o proračunu deželnega zaloga za leto 1886. Vsi stroški deželnega zaloga za l. 1886 so preudarjeni na 200.352 gl., dohodki pa na 91.657 gold., tako da bo primanjkljeja 108.695 gld., ki se pokrije se sledečimi deželnimi nakladami: 12% od skupnega zneska državne najmarine, hišarine, obrtnine in dohodnine; 10% od skupnega zneska državnih zemljiških davkov; 20% na užitnino vina, mesa in mošta; 50 kr. od vsacega hektolitra na drobno potočenega piva. Predlog finančnega odseka sprejme se brez ugovora. Isti poslanec poročal je v imenu finančnega odseka o **resoluciji**, s katero naj bi se naložilo deželnemu odboru, da predloži v prihodnji deželnozborski sesiji načrt preuravnave našega računarskega urada v mejah proračunjenega zneska za računarsko poslovanje, da bo preskrbljeno za namestovanje voditelja, kedar bo on sam zadržan. Vitez **Pajer** se je čudil, kako se more predlagati taka resolucija, ne da bi bila v poročilu utemeljena, ter se posebno izpodtika nad zadnjim stavkom, v katerem je izrečeno, da bi se moral računarski urad tako preustrojiti, da bi se mogel vodja namestiti, kadar bi bil zadržan. Predsednik stavi resolucijo na glasovanje in je bila sprejeta v prvem delu enoglasno, v drugem delu z večino glasov.

Slednjič se glasuje o nasvetu poslanca **Dottorija**, naj bi se naložilo deželnemu odboru, da sestavi in odpošlje visoki vladi peticijo, v kateri bi se prosila pomoč kmetovalcem posebno v furlanski nižini. Predlog se sprejme enoglasno.

Deželni glavar je na to menil, da dnevni red te seje je dovršen, a da deželni odbor bi bil rad, da bi se obravnaval še organični štatut in notranji red deželne gluhonemnice v Gorici, katerega ni mogel še predložiti, ker ni bil še gotov; v to svrho naj bi se odločila še ena seja. Poslanec **Dottori** ugovarja, da deželni odbor je imel časa dovolj, da bi bil poročilo pripravil za časa, da ne kaže radi tega predmeta sesije podaljšati, da naj poroča deželni odbor o tej zadevi v prihodnjem zasedanji. Poslanci so njegov govor odobravali in deželni glavar sklene sesijo ob 7. uri zvečer s kratkim ogovorom, v katerem poudarja, da večina predlogov bila je sprejeta enoglasno, drugi pa z veliko večino, da pri vseh obravnavah se je kazala med poslanci sloga in spravljivost, če tudi so razne narodnosti in raznih političnih načel, ter nahaja v tem poroštvo bolje prihodnosti preljubi ožji domovini, goriški deželi. S trikratnim živio! in evviva! presvitlemu cesarju končalo se je letošnje zborovanje, katero se je odlikovalo po složnosti, pomirljivosti, previdnosti pa tudi po odločnosti poslancev. Naj bi bilo letošnje zasedanje podloga vedno veselejšemu razvitku naše dežele v vsestranskem oziru.

Dopisi.

V Gerici, 30. dec. — „Slovensko bralno in *podporno društvo v Gorici“ imelo je sinoči izvanredan* občni zbor, pri katerem se je volil društvu nov odbor ter so se pravila nekoliko premenila. Ob določeni uri začeli so se društveniki shajati in kmalu jih je bilo toliko zbranih, da je mogel predsednik dr. A. Gregorčič odpreti občni zbor. Zapisnikar pri zadnjem občnem zboru g. Sivec prebere zapisnik zadnjega občnega zbora, ki se potrdi brez premembe. Med tem društveniki še vedno dohajajo ter spričujejo s svojo obilno udeležbo, da jim je usoda društva pri srci in da jim ni vse eno, kako se vršijo društvene zadeve. Ce tudi je bila pozna ura zunanjim društvenikom neugodna, došli so tudi ti v lepem številu določevat o bodoči društveni usodi. Goriških podpornih in bralnih udov bilo je navzočih lepo število; posebno pa so se odlikovali društveni podpiratelji iz mesta, ki so bili navzoči malo da ne v polnem številu. Tu je bil prav narodni zbor, katerega se je udeležil zraven delavca, kmeta, krojača, čevljarja, trgovca *in drugih* tudi pisar, šolnik, odvetnik, deželni in državni poslanec. V taki sestavi kaže se skupnost koristij raznih stanov in zunanja edinost, ki je objemala društvenike v istem prostoru, bila je znamenje notranje edinosti v prepričanji in v srčni želji, da bi društvo napredovalo v lepi slogi, na pošteni in trdni podlagi, kakor do zdaj. Ta vzajemnost v prepričanji in v najboljši volji za vsestranske koristi društva pojavljala se je v vseh točkah, ki so se obravnavale pri tem občnem zboru, in v vseh njih delih.

Predsednik omeni, kaj je dalo povod temu izrednemu občnemu zboru, namreč odpoved večine onih odbornikov, ki so bili voljeni 20. t. m. Omenja, da z ozirom na te odpovedi bi zadostovale dopolnilne volitve; z ozirom pa na nekatere nepravilnosti, ki so se godile pri zadnjih volitvah, in na zmešnjave, ki so nastale vsled tega, sodi, da bi bilo najbolje ponoviti vse volitve, ako se občni zbor za to izreče. V zadnjem slučaji meni, naj bi se pri volitvah ne gledalo na osebe, ampak edino le na korist društva, naj bi se torej taki odborniki volili, ki imajo dobro voljo in zmožnost za svoj posel, ter naj bi se pri tem posebno ozir jemal na take društvenike, ki so uže imeli priliko, da so kot odborniki ali kako drugače to svojo spretnost dokazali.

Na predsednikovo vprašanje, ali želi kateri društvenik govoriti v tej zadevi, oglasi se mejni grof Obizzi ter izrazi svoje obžalovanje, da so se vsled zadnjih volitev raznašale o njem vesti, katerih nikakor ne more priznati kot resnične. Pravi, da po govorici, ki se je o njem raznesla, bi bil on pri zadnjem občnem zboru javno za se agitoval (tudi „Soča“ je bila prinesla to vest po sporočilu svojega dopisnika), *bi se bil usiljeval v društveni odbor, bi bil* delal vse iz sebičnega namena, bi bil postal odpadnik, ki bi sejal prepir in razdor v domačem društvu, da bi sam sebi koristil. Potem navaja dokaze, da vse to ni res, da le prijatelji so ga hoteli spraviti v odbor, da le radi tega se temu ni protivil, ker je upal, da mu bo mogoče v odboru za društvo kaj storiti, da ne išče osebne koristi v narodnem delu, da je bil vedno zvest svoji domovini in svojemu narodu, tudi takrat, ko je imel cesarsko službo kot zemljemerec v Istri in je bil ob enem veleposestnik, kakor zdaj, da je užival vedno zaupanje pri možeh, ki so vsega spoštovanja vredni, izmed katerih jih mnogo imenom navaja, med drugimi ranjkega tržaškega škofa Dobrilo, da on se ujema in se je vedno ujemal z načelom, da je vreden prokletstva, kdor se iz sebičnih namenov pregreši nad svojimi brati. Slednjič pravi, da noče, da bi se radi njega sloga rušila v društvu, da radi tega morebitne volitve ne sprejme, in da prosi svoje prijatelje, katerim se zahvaljuje za skazano zaupanje, naj ga ne volijo, da bo nova složna volitev poroštvo nadaljni sreči podpornemu društvu. Zbor je pohvalno pritrdil grofovemu pisanemu govoru.

Predsednik izreče svoje mnenje, da o govoru gospoda Obizzija se ne more dopuščati razprava, ker vsa ona očitanja, katera je govornik omenil, se niso godila v društvu pri občnem zboru, ampak pri drugih prilikah, o katerih društvo ne more razpravljati. Društveniki in g. Obizzi so s tem zadovoljni.

Ker se nikdo drug ni oglasil, da bi govoril v zadevi splošnih volitev, dene predsednik svoj predlog, da bi se vse volitve z dne 20. t. m. ovrgle in nove vršile, na glasovanje, in predlog je bil enoglasno sprejet.

Predsednik naznani, da po zadnjem občnem zboru se je bil sestavil volilni odsek 4 društvenikov, ki so v dogovoru z drugimi društveniki sestavili imenik kandidatov za volitev, ki se ima zdaj vršiti. V listo so sprejeti vsi bivši kandidati razen mejnega grofa Obizzija, ki se je kandidaturi odpovedal, na čegar mesto je nasvetovan g. Fr. Ferfila. Naznani, da listi z imeni omenjenih kandidatov se razdelijo med navzoče društvenike kot glasovnice, da vsakteremu je prosto, pustiti vsa imena ali pa premeniti jih, kolikor se mu zdi potrebno, in da vsak navzoč društvenik, ki hoče voliti, naj odda osebno svojo glasovnico volilni komisiji, katero je predsednik v to svrho imenoval.

Dr. vitez Tonkli popraša, ali zapovedujejo društvena pravila kako posebno obliko gledé volitev, posebno ali zahtevajo volitev po listkih in ali dopuščajo volitev z vsklikom. Predsednik odgovori, da društvena pravila v tem oziru nič ne določujejo, a da je navada v podpornem društvu, da se odbor voli po listkih. Dr. vitez Tonkli prosi na to za besedo in pojasnuje v daljšem govoru pomen podpornega društva za goriške Slovence. Pravi, da to društvo, ustanovljeno iz začetka kot poddružnica goriške čitalnice, je postalo s časom središče, okolo katerega je postavljenih raznih koristnih zavodov. Otroški vrt ustanovljen je večinom za otroke udov tega društva, tako tudi dekliška šola in tako v veliki meri goriška ljudska posojilnica. Zato naj bo društvenikom sveta skrb, da izpolnujejo složno dolžnosti kot udje tega društva in da postavijo društvu v lepi slogi tak odbor, ki more in hoče pospeševati skupne koristi. Omenja, da društvo se prizadeva, da bi podajalo svojim udom vse, kar se more od njega zahtevati, da radi tega je osnovano na taki podlagi, ki ustreza društvenim zahtevam in društvenim namenom, da vsled tega *vsak rojak, ki želi sebi in svojim dobro, bi moral biti* vesten in natančen ud tega društva, ki svojega katoliškega, narodnega in avstrijskega značaja nikoli ni zatajilo, ampak zmirom in povsod za to skrbi, da se v društvenikih vzbuja, goji in krepi verska, narodna in avstrijska čut, ki mora prešinjati vsakega uda in vsakega domačina, ki je poroštvo vztrajnosti in srečnega napredka tega važnega in koristnega društva. Slednjič predlaga, naj izrazijo društveniki svojo navdušenost za podporno društvo s tem, da izvolijo složno in po vskliku za predsednika moža, kateri dela za njegovo korist in njegov razvoj od prvega njegovega začetka naprej. Društveniki izvolijo z navdušenim vsklikom dr. A. Gregorčiča predsednika svojemu društvu, na kar se novo izvoljeni predsednik zahvali na skazanem zaupanji ter prosi, naj bi občni zbor pri volitvi odbora na to pazil, da bi se izvolili možje, ki bi ga hoteli podpirati v njegovem prizadevanji za blagor društva.

Razdelijo se glasovnice in po kratkem premoru oddajo se volilni listki odločeni komisiji. Oddanih je bilo 49 glasovnic in izvoljeni so bili večinom enoglasno ali z ogromno večino naslednji gospodje: kot odborniki: Berbuč Ivan, Budau Jožef, Fon Anton, Jakomič Anton, Hvala Jožef, Kleinmayr pl. Julij, Lodati Lenard, Pirjevec Ivan, Sivec Franc, Vuga Jušt; kot namestniki: Prinčič Karol, Komac Karol, Likar Gašpar; kot senatorji: Čerin Tomaž, Erjavec Franc, Kobal Peter, Kos dr. Franc, Ferfila Fr. Posamezni glasovi (po 1 in po 2) razcepili so se na razne društvenike.

Sprejme se po daljšem utemeljenji in po živahni razpravi, med katero so se izjavili marsikateri nazori in razni nasveti, predlog društvenika Prinčiča, vsled katerega se § 37. društvenih pravil premeni v tem smislu, da gotovina nad 50 gld. naj se naklada v goriško hranilnico (Monte di pietà) ali pa v kateri drug varen denarni zavod, vender tako, da polovica denara bo vedno naložena v prvem zavodu.

Predsednik zahvali se navzočim društvenikom, da so se potrudili k izrednemu občnemu zboru, izrazi svoje prepričanje, da nepriličnosti prejšnjih dnij so uže pozabljene, da volitev in sklep denašnjega občnega zbora bodo društvu v korist, da društvo bo s pomočjo složnega postopanja vseh društvenikov in med vestnim izpolnovanjem dolžnostij od vseh strani lepo napredovalo, tako da bo v čast ustanovnikom in udom, čemur so navzoči živahno pritrjevali, ter zaključi zbor ob 7½ uri zvečer. Nadejamo se, da besede gospoda predsednika se uresničijo in da nam bo mogoče poročati že v kratkem o plodonosnem delovanji tega društva, kateremu so naklonjeni vsi pošteni rojaki. Prihodnost naj izzori obilen sad neumornega truda in dela vseh prijateljev naroda.

S Šemviške gore, 21. dec. — Brali smo v „Soči“ kratkočasnico od naših lovcev, a žalostinke o hudi nadlogi, ki nas je v jeseni zadela, ta list ni prinesel. Delavci iz naše fare, iz Loma vrnivši se, so izmed deseterih razen enega vsi oboleli za vročinsko boleznijo (tiphus). Kmalu je imela skoro vsaka hiša po Gori več bolnikov, tudi po bližnjih vaseh je marsikak obležal in umrlo jih je nad 10. Kako se je kmetom godilo, le sami prav vedo. Kupci za blago in živino so se fare ogibali, delavcev za spravljanje jesenskih pridelkov ni bilo mogoče dobiti; pa še kar jih je bilo, so prišli večidel le na njivo, zvečer pa domov in gospodarja še videli niso. Tu pa tam so sami mali otroci želi. Še sedaj se dobi njiva polna krompirja — zmrzlega, in zimskega žita ni vsak mogel vsejati. Tudi naš č. g. župnik je bil obolel. Bolezen je hitro premagal, a gotovo je v živo čutil pomanjkanje duhovnega pomočnika in vsi farani ž njim. Fara je težavna in raztresena. Od cerkve je dobra ura navzdol k hišam pri Idrijci, pa tudi navzgor do hiš po Vrhu ni kratka in prijetna pot. Glavni vasi Gora je najbližja vas Zakraji, potem Daber, Polje, Prapetno (ali Praprotno, razumi: brdo). Koliko varhov je potrebnih ob nedeljah in praznikih! Že lové po bližnjih duhovnijah maše, pa veliko njih ostane brez maše in brez nauka. Vedno smo imeli dva duhovna, kakor daleč sega spomin naših starišev. Nekedaj je bila še Idrija (pri Fari) uvrstena pod našo župnijo. S časom se je vas za vasjo ločila; ni še tako dolgo, ko sti tudi Roče in Tribuče (Dolenja) postali kuraciji. To je bilo potrebno iz več uzrokov. Ostala

sta samo še dva vikarijata, Pečine in Ponikve, odvisna od Šemviškogorskega župnika; pa duhovna vender potrebujemo dva iz gore omenjenih vzrokov, nič manje kakor kaka druga župnija v enakih okoliščinah. Vemo, kaj nam je kaplana vzelo: upeljava šole z rednim učiteljem in pomanjkanje duhovnov. Naj se tudi prepusti g. župniku kaplanova plača, njega nam vender nadomestiti ne more povsod.

Še druga nas tlači. Ceste nimamo! Pot, po kateri vozimo blago iz dola na Goro, je kozja pot. Kar konj brez težav pripelje na Slap, mora pet ali še več parov volov po klanci vleči uro daleč. Videti treba tako cesto! Sicer dela občina cesto že več let; pa kako? Ta občinski mož bi rad imel cesto mimo svoje hiše, oni mimo svoje njive, tretji mimo svojega travnika. Ena vas jo želi skozi Tilnik, druga proti Tribuši, tretja proti Ročam, četrta čez Vrh ali vsaj čez Poljice. Tako še tiste vasi, kar jih je ostalo župniji, vsaksebi ali narazen silijo. Treba gledati pri občinski cesti na korist cele občine; gotovo bodo tudi posamezne vasi veliko na boljem, kot dozdaj. Pri deželnozborskih volitvah nadejali so se Šemviškogorci pomoči v tem oziru; a ni je (morda še pride. Ur.) Napravili smo vsaj bralno društvo, o katerem je bilo pred letom govorjenje. Z večjim občevanjem med sabo in s prebiranjem podučnih časopisov, ki nas vzdigujejo na vzvišeno stališče skupnega delovanja, pridemo prej do edinosti za izdelovanje Šemviškigori krvavo potrebne ceste.

Blagovoljen svet kmetovalcem goriške okolice.

Dalje.

Drugo jutro precej po sv. maši hitim v Brajdo, da vidim, ali še stoji mali moj čudež in kaj dela. Moje veselje nad kozolcem ni bilo majhno, bilo je veliko, kakor bi bil zadel srečko v državni loteriji, kar mi pa ni mogoče, ker nimam take srečke. Vže v eni noči se je bila medika popolnem odtekla; stebla in peresca so se lepo povesnile proti tlom, kakor da bi mi hotele hvaležne biti, da sem jih otel dežja z namočenih tal in da sem jih tako lepo na zrak in solnce postavil.

Medika bila je vže blezo za polovico ložja, začela je lepo se sušiti in kaj prijetno duhteti. Kakor bi trenil, odpadla mi je ena glavnih poljedelskih skrbi. Prišel sem bil na pravo pot, zadel pravi način, po kterem mediko izvrstno sušim in pripravljam izvrstno krmo za ljubo živinico. Moj sklep je bil kar pribit, da za naprej medike ne bodem drugače sušil nego na kozolcih.

V teku enega tedna bila je medika v kozolci vže dobro posušena, a jaz sem jo še dalje pustil v kozolci, da so se tudi vsa močna stebla do dobrega posušila, tako da bi se lahko trla, kakor lan ali konoplje v naših hribih. Ker je pa pozneje dež pogostoma prihajal in je bil tako vrh kozolca večkrat moker, zato se je zgodilo, da je čudni kozolec stal do druge košnje — en mesec. Tem bolje; tako so imeli naši kmetje več časa, da so ogledovali in občudovali mali ta čudež. Nekateri so menili, da sem morda vso mediko v kozolci pokvaril.

In zakaj? Kozolec postal je ves rujav, ker je bil dolgo na solnci, kakor senene kope tam gore v Koboridskem Kotu. Zato so mislili nekteri, da je medika skoz in skoz rujava v kozolci in da je postala rujava zato, ker se je ugrela, kakor se tukajšnjim kmetom večkrat v kupih ugreje.

Necega dne sem bil prav blezo kozolca za vrzeljo, kar zagledam enega naših kmetov (ki pa mene ni videl), kako ogleduje ta moj ravno pri kolovozu stoječi kozolec z začudenim in smehljajočim obrazom. Jaz stopim naprej in ga vprašam: No, ali vam kaj dopade moj kozolec? To delo bo mari dobro, mi odgovori, ter me vpraša. ali je tudi notri v sredi medika tako rujava in če je dobro suha. Na to mu jaz povem in dokažem, da je medika le zunaj rujava, kolikor jo solnčni žarki zadevajo, znotraj pa da je tako lepo zelena, kakor bi še rastla, suha pa popolnoma, da se stebla lomijo kakor suhljad.

Dalje mu razlagam, kako veliko koristi imajo oni, ki mediko sušijo v kozolcih in ne na tleh; ali o tej koristi pozneje.

Prigovarjal sem mu, naj tudi on poskusi in da bode gotovo zadovoljen in vesel, če me bode posnemal. Spoznal je po mojem poduku, da bi bilo vredno stvar poskusiti, a storil pa tega ni; naš kmet je strašno konservativen — navada železna srajca.

Pri raznih priložnostih sem tu še druge prigovarjal, naj si napravijo take ali e[illegible]ke kozolce, a vse je bilo zastonj.

Priznati so morali, da moje sušenje na kozolcih je zares jako dobro, a posnemati me ni hotel nihče. En kmet, katerega sem napeljaval na tako sušenje, me je pa tako le zavrnil. Oni lahko pustijo tukaj v Brajdi, ki je tik vasi, mediko toliko časa zunaj, ali doli na polji bi nam pokradli mediko in drat, saj še iz lonc nam kradejo. Ta vgovor me je bil spravil v malo zadrego in zbudil v meni otožne čute in nejevoljo zoper poljske tatove in možu nisem vedel skoro kaj odgovoriti, ker je deloma resnico govoril. Same tolažil sem ga in vgovarjal, da tako hudo vendar še ni s tatvino in da če se je iz kupa kradlo, po tem takem bi tudi kupov na polji ne smeli več imeti. Ali pa kdo ukrade iz kupa ali iz kozolca, to je vže vse eno, drata in kozolca morda vendar ne odnesejo. Tudi še druge sem pregovarjal, naj posnemajo moj izgled, a vse je bilo beb v steno. Eden ali drugi je tudi v Brajdi sam otipaval mediko v kozolci in do dobrega se prepričal, da moj način sušenja je izvrsten; a pri tem je ostalo. Videli so kmetje, kako lepo okoli in okoli duhtečo mediko vozim domov, a ostali so vsi pri stari navadi. V teku dveh let 1883 1884 niti eden se ni hotel poprijeti te moje povotarije. Jaz sam ne morem razumeti, zakaj ne. Ali se jim je morda za malo zdelo, da bi se od duhovna, iz hribov prišlega, učili mediko bolje sušiti, ali so tako malo brižni za lastni prid.

Če se mi je to vže čudno zdelo o naših kmetih, se mi je še bolj o dveh tukajšnjih grajšinskih oskrbnikih. Čudil sem se, da boljega ne znata ali da nočeta pametneje z mediko ravnati kakor naši kmetje. Eden teh gospodov je Italijan — „Signor fattore", drugi Štajarski Nemec — gospod „Ferboltar" (Verwalter) ali tudi gospod „Flegar" (Pfleger), oba narodnosti gospodarjeve. Gospod Ferboltar je večkrat sam k meni v Brajdo prišel in hvalil moje kozolce „es ist wirklich gut" (to je res dobro), a pri hvali in pripoznanji je tudi ostal, dasi mi je sam pravil, da na Štajarskem nikdo ne suši detelje na tleh. Mari se njima — kmetijskima strokovnjakoma, še manj vredno zdi posnemati moje ravnanje?

Ko bi bila ta dva začela precej moj vzgled posnemati, bi bila gotovo tudi vže več kmetov — kolonov — spreobrnila, ker imajo ti več vere in zaupanja v take strokovnjake in ob enem svoje predstojnike, kakor pa v župnika, prišlega iz hribov, o katerem so morda menili, da prej medike niti rasti ni videl, kako bi nas še le sušiti je učil. Ali ta dva gospoda sta se vrgla po deželi, to je sušita in kvarita mediko enako domačim. Da bi mene imela za gospodarja, bi ju druge litanije učil. No, gosp. Ferboltar mi je pravil, ni dolgo od tega, da prihodnje leto še več medike oseje in da bode sušil po mojem načinu. Jaz ga primem za besedo in mu tukaj povem (on čita tudi „Sočo" — hvalevredno), da če ne bode mož beseda, ga drugo leto, ako Bog da, „Soči" pošljem v žehto s potrebnim pepelom za dober lug.

Gosp. Flegar mi je sam padel v mrežo, tega hvala Bogu imamo, in ta bo mnogo pomagal, da ulovimo počasi še druge, služil bode za vedo ali vabilo.

(Dalje pride).

Politični pregled.

Med božičnimi prazniki je notranja politika popolno mirovala, ko so bili nekateri dež. zbori uže pred prazniki zaključeni in so bili drugi ostavili čez praznike svoje delovanje. Kakor listi poročajo, snide se drž. zbor še le proti koncu januarja, ker imata dež. zbora, češki in gališki, rešiti še mnogo važnih vprašanj.

Ustavoverne Nemce avstrijske je zadela velika zguba. Generalni prokurator pri najvišjem sodišči dr. Julij Glaser je 26. decembra po kratki bolezni na Dunaji umrl. Glaser je bil krščen žid, sloveč profesor kazenskega prava na dunajskem vseučilišči in na to pravosodni minister v Auerspergovem ministerstvu, in ko se je to Taaffeju l. 1879 umaknilo, bil je imenovan generalni prokurator. Ustavoverci imajo uzroka dovolj po njem žalovati, ker je bil eden glavnih stebrov liberalne stranke; da pa drugim narodnostim ni bil naklonjen, znači uže to, da je bil ud Auerspergovega ministerstva.

Na Koroškem v beljaškem okraji bodo imeli v kratkem volitev v drž. zbor namesto umrlega dr. Vrann-a; koroški Slovenci zopet kandidujejo svojega voditelja, prof. Einspieler-ja, ki je bil pri zadnji volitvi le za malo glasov ostal v manjšini.

Francoski kongres je 28. dec. volil predsednika ljudovladi in zopet izvolil za 7 let dosedanjega predsednika Grevy-a; desnica se volitve ni udeležila, ker nekateri okraji niso bili zastopani po svojih poslancih.

Španjski kortezi so z veliko večino izvolili za predsednika Canovas-a, ki je bil pod kraljem Alfonzom ministerski predsednik.

Na jugu je med Srbijo in Bulgarijo premirje; vojaška komisija, ki je imela določiti neutralno zemljo med obema državama, je svoje delo zvršila. Ali uže se sliši, da so Srbi prelomili premirje, ker so srbske čete pred pretekom petih dni prodrle v Pirot, katerega so Bolgari zapustili, ter tam streljali na bolgarsko žandarmerijo, katera je imela skrbeti za red; ranjena sta dva Bolgara. Knez Aleksander je na to velevlastim odposlal pismo, v katerem zahteva zadoščenje od Srbije.

Domače in razne vesti.

Študentovska kuhinja. Družbi sv. Vincencija so darovali za študentovsko kuhinjo p. n. prečestiti gg: župnik Ivan Lukežič iz Mirna nabero 4 gld. 70 kr., župnik M. Zuchiatti 3 gl.; v Koboridu nabral č. g. Hvalica: dek. Jekše 3 gl., vik. Smrekar 2 gl., Dr. Kumar 2 gl., A. Manzini 2 gl., M. Leskovec 1 gl., I. Kokelj 1 gl., A. Hvalica 2 gl., kapl. A. Pipan 1 gl. Visoki deželni zbor goriški je visokodušno podaril Vincencijevi družbi 200 gld., od katere svote je dobila študentovska kuhinja 100 gl. v podporo. Hvalo, presrčno hvalo visokemu zboru, ki je na ovi način, kakor deželno zastopstvo, pripoznal potrebo in korist naše kuhinje in jej poklonil zdatno pomoč v daljno delovanje. Hvala se ob enem izreka vsem dobrotnikom in udom naše ustanove! Srečno novo leto vošči vsem človekoljubom v imenu odbora.

J. pl. Kleinmayr.

II. Primorsko vojaško veteransko društvo za Gorico in Gradišče pod Najvišjim pokroviteljstvom Njegovega c. k. apostolskega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I. razposlalo je svojim udom vabilo k občnemu zboru, ki bo v nedeljo dne 17. januarja 1886 ob 10. uri predpoludne v dvorani gostilne „Pri pošti" Via Teatro štev. 7. Dnevni red. 1. Odprtje zborovanja. 2. Branje in potrdba zapisnika zadnjega občnega zbora. 3. Poročilo o društvenem delovanji in razvoji. 4. Predložijo se pravila društva za vzajemno podporo, ki se ima ustanoviti za Gorico in okolico. 5. Razložijo se računi raznih društvenih zalogov. 6. Predlog zastran porabe 100 gld. iz društvenega zaloga za podučevanje v godbi. 7. Volitev društvenega odbora. 8. Volitev pregledovalnega odseka. 9. Spodbuja, da se oglasijo veteranci za prostovoljno službo v bolnišnicah, ki bi jih v slučaji vojne napravilo v Gorici vojaštvo ali društvo rudečega križa. 10. Drugi morebitni predlogi. Ako bi ne prišlo k zboru vsaj 100 društvenikov glasovalcev, sklical bi se zbor še enkrat ob isti uri in v istem prostoru dne 7. februarja p. l., a takrat bi se sklepalo ne glede na število navzočnih udov. Posebni predlogi se imajo naznaniti vsaj osem dni pred občnim zborom. Vabilo služi kot vstopnica.

Napredujemo tudi gorjani po vzgledu velikega Dunaja. Gospodu vikarju v Batah odnesel je neki nebodigatreba, ki ni imel s čem obleči se za zimo, najlepšo in najtoplejšo zimsko suknjo, da bi ga grela. Nikdo ne more torej tajiti, da napredujemo na poti — nepoštenosti.

Življenja sita bila je Sofija Gomperz iz Gradca, štiridesetletna gospa, ki je stanovala uže nekaj časa v nekdanji palači barona Formentina, sedanjem Hôtel-Pension v Gorici, ter si je pretekli teden vzela življenje s pištolo, iz katere je dvakrat na se ustrelila. Nesrečna gospa bila je polna čmerike in ni občevala z nobenim človekom. Ko se je mislila umoriti, poslala je deklo iz hiše in iz službe, da je sama ostala. Še le čez štiri dnij so jo pogrešili in mrtvo našli v njeni postelji.

Vabilo. Novo ustanovljena čitalnica na Grahovem vabi vse one, ki so se oglasili kot udje, ali pa ki želé pristopiti k društvu, k pervemu občnemu zboru v 3. dan januarja ob 4 urah popoldne v poslopje g. Andreja Murovca. Osnovalni odbor.

Kolera v Trstu se dalje ne širi. Umrli so za njo trije Lojdovi ogljarji, ki so delali na parobrodu „Milano". namreč Dolenc, Hajduk, Licen, in Dolenčena hišina Hočevar.

Razne novice. — Sveto leto bomo imeli letos, kakor zadnjič pred nekaj leti. — Misijon bil je zadnje čase v Černičah in o božičnih praznikih v Sv. Križi pri Ajdovščini. — Goriška čitalnica bo dražila prihodnjo soboto ob 6. uri zvečer svoje liste. — Novoletni dar dobila sta otroški vrt in dekliška šola, prvi tri, druga pa dve dolžni pismi goriške čitalnice po 10 gld. s 4% obrestmi na leto. Presrčna hvala. — Tramvaj poskuša z novim strojem, pa se ne vé še, ali pojde, ali ne. — Potres imeli smo v Gorici v torek zvečer.

Listnica uredništva. Gosp. Gaberšček v Koboridu ni pisal dopisa v št. 47. lanske «Soče».— Prijateljem, ki so nam kaj poslali, lepa hvala.

Iz Predarelskega. Lustenau. Bl. gospod! Spričujem, da sem trpel mnogo let za želodčnim krčem in zagačenjem in da med vsemi sredstvi, katera sem rabil, so imela najboljši uspeh hvalevredne lekarja **R. Brandta švicarske kroglice**, katere priporočam vsem, ki trpijo enako meni. S poštovanjem Jožef Fitz, krojač. — Treba na to paziti, da vsaka škatlja lekarja R. Brandta švicarskih kroglic (dobé se po 70 kr. škatljica v lekarnah) ima bel križ v rudečem polji in podpis R. Brandta.

Javna zahvala.

Vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, slavnemu tukajšnemu starešinstvu in občinarjem, posebno pa prečast. redu OO. Frančiskanov na Kostanjevici izražam svojo srčno zahvalo za blago sočutje, skazano mi o bridki zgubi naše nepozabljive predrage matere **Marijane Cecilije Kolavčič** roj. Travižan, in za zadnjo čast, katero so ji dne 24. decembra t. l izvolili izkazati z blagodušnim spremljanjem njenih pozemeljskih ostankov k zadajemu počitku.

V Solkanu, 24. decembra 1885.

JANEZ EV. KOLAVČIČ,
župnik.

CVET ZOPER TRGANJE

po dr. Mali či

je odločno najboljše zdravilo zoper **protin** ter **ravmatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, otekline, otrpnele ude** in kite itd., malo časa če se rabi, pa mine po polnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. **Zahteva naj se samo „cvet zoper trganje po dr. Maliči“ z zraven stoječim znamenjem** 1 steklenica 50 kr.

Zahvala.

Schwanberg. Gospod **pl. Trnkóczy-ju**, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na **protinskej bolezni na nogi silno trpeli** in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in uže več dnij niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš **dr. Maličev protinski cvet po 50 kr.** ter si ga nemudoma naročim. In res imel je čudovit vspeh, da so se po kratkej rabi **oprostili mučnih bolečin.** S popolnim prepričanjem **priznavam torej dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo** in ga vsakemu bolniku v jednakej bolezni **priporočam.** Vašej blagorodnosti pa izrekam **najprisrčnejšo zahvalo** z vsem spoštovanjem udani

Franc Jug, posestnik v Šmarji pri Celji.

Planinski zeliščni sirup kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vratobol, prsne in pljučne bolečine; 1 steklenica 56 kr. Kor'stnejši nego vsi v trgovinih se nahajajoči soki in siropi.

Kri čistilne kroglice, c. kr. priv.,

ne smele bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se uže tisučkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skaženem želodci, jetrnih in obistnji boleznih, v škatuljah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatuljami 1 gold. 5 kr. Manje od enega zavoja se s pošto ne razpošilja.

Naročila se izvršé: najhitreje s poštnim povzetjem in Adresa je:

Lekarna TRNKOCZY-ja na Mestnem trgu v Ljubljani.

EDINO

v največji krojačnici za možke

IGNACIJA STEINER-JA

V GORICI

nahajajo se izgotovljene v neizmerno izbero

ZA ZIMSKI ČAS

povrhne suknje za možke podoblečene z volno . . . . . po	gl. 10 do 40
popolna obleka za možke, lično delo po	gl. 10 do 30
hlače za m[illegible]e, nov kroj . . po	gl. 3 do 10
Mentschikoff za možke . . . po	gl. 14 do 26
halje Nordpol (severni tečaj) neizmernega trpeža . . . po	gl. 10 do 12

Popolna obleka za dečke in otroke, za sobo, plašči za dež nepremočljivi, čevlji za lov, vrhu tega

BOGATA ZALOGA

plaščev watherproff, dolman, sacco za gospe — za **to blago odprt se je v večjo složnost gospodov odjemnikov poseben oddelek v posebnem, ločenem prostoru** blizu prodajalnice.

watherproff in povrhne suknje za otroke od 2 let in več.

Blago vsake vrste za delo po meri, cene prav nizke, delo lično, stvari, ki ne dopadajo, se zmenijo brez težave.

Edina zaloga **srajc, jop, izvirnih svitic** z volne iz imenitne tovarne v Stockolmu pod odgovornostjo **prof. dr. Jägerja.**

Slovenci! Pozor!

Nov, izvorno ilustrovan šaljiv in satirsk list

„ROGAČ“

pričel bode z novim letom izhajati po **dvakrat na mesec** in sicer 1. in 15 dan **na cěli poli (osem strani) velike četvorke.**

Naročnina **3 gld. za celo leto, 1 gld. 50 kr. za polu leta in 80 kr. za četrt leta** blagovoli naj se pošiljati

upravništvu „ROGAČA“

v Ljubljani na Kongresnem trgu, v R. Kirbischevi hiši.

Nič več odlašati.

Svetovno znane žebrake, katere sem na nekej dražbi kupil za polovico prave vrednosti in so jiu vsled objave že mnogo pokupili iz vseh delov sveta, prodajem, dokler jih je kaj, po

samo gld. 1·40

jako dolge, zelo debele in široke

neraztrgljive

žebrake

z barvastimi krajci, debele kakor deska; 190 cm. dolge, 130 cm. široke z različnimi krajci, jako debele, zares neraztrgljive, Ia. baže po gold. 1.70, najboljše baže jako fine pa po gld. 1.95.

Nadalje je še v zalogi:

500 dvanajstic rumenih kosmatih ljakarskih plaht,

s 6 razno barvanimi progami in krajci, kompletnih jako finih, samo po gld 2.60; 195 cm. dolge, 130 cm. široke le po **2.75** gl. in 195 cm. dolge ter 155 cm. široke, prav fine, le po 3 gld. kos. Posebno priporočevati izvoščekom. Nadalje imam za razprodajo:

400 posteljnih odej

iz najfinejše burett-svile v veličastnih barvah, rudečih, modrih, rumenih, zelenih, pomerančastih, progastih, dosti dolgih za vsako posteljo po **gld. 3.50**, dvojica samo **gld. 6.50.**

Na stotine zahval in opetovanih naročil od merodajnih osob, izmej katerih nekatere objavim.

Gospodu **J. H. Rabinowicz-u** na Dunaji.

Naročam s tem 150 konjskih plaht, 190 cm. dolgih, 130 cm. širokih, kakor prejšnje, po ceni 1 gl. 75 kr. proti plačilu v gotovini ter prosim nemudno rešitev.

Občinsko predstojništvo: **St. Pölten.**

Za župana: **občinsko starešinstvo.**

Gospodu **J. H. Rabinowicz-u** na Dunaji.

Z ozirom na plahto, poslano na ogled, Vas prosimo, da nam pošljete popolno enake vrste **60 kosov** nemudoma ter se znamujemo, pričakujoči račun

Troppauer Zuckerraffinerie-Actiengesellschaft
A. v. Jutrzenka.

1295. **Chorostkow**, 8. novembra 1885.

Gospodu **J. H. Rabinowicz-u** na Dunaji.

Pošljite pod naslovom: Excell. gräfl. Siemienki'sche Güterdirection in Kopeczynie, postaja Chorostkow, **še 30 plaht** konjskih po 1 gl. 75 kr. ena.

Spoštovanjem **W. Fryer**, konjar.

Aiso-Alapg, november 1885.

Gospodu **J. H. Rabinowicz-u** na Dunaji.

Pošljite proti poštnemu povzetju gosp. Benediktu Sluha-i, pošta Czecze, 12 plaht po 1 gl. 95 kr., kakor ste poslali meni, potem gosp. Ignaciju pl Kollerju 4 plahte iste vrste in slednjič na moje ime 2 enaki in 2 plahti za razvoščeke ter 3 svilene plahte.

Spoštovanjem

Adam pl. Salomon, k. ogerski husarski stotnik.

Razpošilja se proti plačilu ali povzetju.

Naslov: Webewaaren-Manufactur

J. H. Rabinowicz

Wien, III. Bez., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

Konkurenca

sleparstvu s konjskimi plahtami!

Uže 87 let obstoječa
c. k. deželno priviligirana

tovarna za plahte in koce

prej Liechtenauer-jeve udove & sinov

razpošilja po svoji dunajski zalogi

KONJSKE PLAHTE

190 cm. dolge, 130 cm. široke, neraztrgljive, s temnim dnom in živimi obrobki, ena po

1 gl. 60 kr.

z zabojem vred.

Kdor vzame najmanj 10 plaht, dobi eno po vrhu ali pa 10% popusta na ceni.

Samo radi ogromnega izdelovanja in prevelike prodaje nam je mogoče da dajemo te **konjske plahte v tej nenavadni velikosti in tako izvrstno robo po tako nizki ceni.** Na stotine zahvalnih pisem si lahko vsakdo ogleda.

Razpošilja se proti povzetju. Kar ne pristoja, vzame se nazaj brez težav.

Napis naj se natančno naredi:

Pferde-Decken-Fabriks-Haupt-Niderlage,
Wien, I. Rothenthurmstrasse 14.

SVARILO!

Svarimo vsakterega, naj ne kupuje blaga od takih firm, ki se bojijo javno podpisati svoje ime in ki posnemajo, ne da bi smeli, naše oznanilo. !! Previdnost potrebna!!

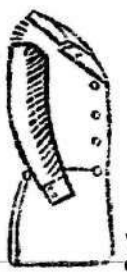

EDINA

največja in najnovejša

KROJAČNICA

in

ZALOGA

vsakovrstnega sukna ter gotove obleke za gospode vsakega stanu

pri

MARTINU POVERAJI

v Gorici na Travniku

poleg kosarne.

Naročbe se hitro in lično izvršujejo po najnovejšem kroji in pošteni ceni.

Antirrheúmon, najboljše zdravilo proti prehlajenju in če bolijo kosti, proti hromoti delavnih čutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastile santoninske; (kolesca zoper gliste, izkušeno zdravilo zoper gliste, škatljica 10 kr., 100 koščekov 50 kr., 1000 koščekov 4 gld., 2000 koščekov 6 gl.

Salicilne pastile proti prehlajenju, najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost; škatljica 20 kr.

Zeliščni prsni sirop. Ta iz zdravilnih zelišč izdelani sirop se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsak dan, otroci pa toliko žličic. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga **zdravila** se zmiraj sveža dobé v lekarni

G. Piccoli-ja

„Pri Angelu“

v Ljubljani,

na Dunajski cesti,

kjer se naročila takoj po pošti proti povzetju izvršujejo.

Osrednja zaloga volnenih rob

doktorja J. Jägerja,

namreč: srajc, svitic, jopičev za gospode in gospe, popolnih oblek za otroke, pasov okolo života, gorkih obez ob kolenih, gomašov, nogovic posebno pripravnih proti ozebkom, rokovic, telovnikov z rokavi za gospode. Prodaja na debelo in na drobno

Ignac Steiner

v Gorici.

Razpustno mijlo,

iznašel in je osebno pripravlja

Franc Pichler, c. k. višji živinski zdravnik v avstrijsko-ogerski vojni,

ozdravi vsako zunanjo hibo in kožno bolezen pri vseh domačih živalih, odstrani vsak pogrešek, ki je nasproten lepoti ali rabi pri konjih, ozdravi navadno vsako kromost, naj bo nova ali stara, in je **korenito zdravilo posebno pri boleznih v žlezah in v nogah, posebno pri vnetji kit in kadar gloda sedlo ali oprava.**

Razpustno mijlo (Resolvirseife) dobilo je opetovano **častna spričevala** in **zahvalna pisma** radi svojih izvrstnih lastnostij in naglega zdravljenja od kmetijskih društev, živinskih zdravnikov in mnogih posestnikov.

1 kos razp. mijla od 50 gramov za 10 bolnih konj 1 gl. 20 kr.
1 „ „ „ „ 120 „ „ 25 „ „ 2 „ 40 „

Vsakemu kosu razp. mijla pridejan je poduk o njegovi rabi v deželnem jeziku.

Glavni razprodaj za vse dele sveta ima: Wasilewski & Pilaski v Varšavi.

Glavno zalogo za Gorico ima J. Cristofoletti, lekar in dvorni zalagatelj; dalje se dobiva v Gorici pri A. pl. Gironcolu, lekarji, pri mnogih drugih lekarjih in v drogerijah.

Da se zapreči jo posnetki, ima vsaka škatlja razpustnega mijla zraven stoječo, postavno zavarovano marko in naš podpis. Wasilewski & Pilaski. Varšava.

Izdajatelj in odgovorni urednik: M. KORŠIČ. — Tiska: „Hilarijanska tiskarna“ v Gorici.